

[Sneum.]

man skaffet de nødvendige Penge til at opføre Instituttet for. Som det fremgaar af Ministerens Forslag og hans Forelæggelses-tale, kunde man ikke imødekomme dette Andragende, men ønskede Sagen ordnet paa et andet Grundlag. Ministeren sagde, at Forslaget ikke gav det, man havde søgt om, og deri har han Ret. Paa den anden Side maa jeg opfatte Forslaget saaledes, at det, hvis det bliver til Lov, aabner Muligheder, som man ikke i Øjeblikket ansøgte om.

Jeg skal ikke gennemgaa de forskellige Paragraffer, da Ministeren gjorde det, og jeg mener ogsaa, at en nærmere Forhandling om Detailler hører hjemme i det kommende Udvalg. Der er dog to Ting, jeg ønsker at gøre Bemærkninger om. Det glæder mig, at Ministeren udtalte, at en Universitetsundervisning i Aarhus ikke bør være en Kopi af det gamle københavnske Universitet. Heri ligger ingen Kritik fra min Side af Københavns Universitet, men jeg tror, det vilde være heldigt, om de to Lærestalter fik hver sit Ansigt, som man siger, selv om Maalet for Arbejdet bliver det samme. Ministeren kunde tænke sig en Arbejdsdeling, og saa vilde der jo blive en vis Forskelligartethed. Jeg mener ogsaa, at det vilde være taabeligt at ansætte Professorer i Kinesisk og Ægyptisk ovre i Aarhus. Saadanne Professorer har man jo her i København, og deres Auditorier er ganske sikkert ikke overfyldte.

Dernæst har det glædet mig, at man i Ministeriet har faaet Blikket aabnet for Betydningen af et Erhvervsfakultet. Det er jo noget nyt for os herhjemme. Men i Udlandet har man mange Steder Erhvervsfakulteter ved Universiteterne. Jeg tror, at her er en betydelig Opgave, som bør tages op, og jeg skal meddele, at man ovre i Aarhus adskillige Gange har drøftet dette Problem paa Møder, og der er i vide Kredse stor Interesse for at naa et Resultat. Jeg skal dog indrømme, at vi foreløbig staar noget famlende med Hensyn til at organisere et saadant Studium, men Vanskelighederne er vel til at overvinde. Jeg tror ogsaa, at et saadant Fakultet kan faa Betydning langt udenfor de egentlige fagstuderendes Kreds. Den økonomiske Side af Sagen vil sikkert ikke være uoverkommelig.

Inden jeg slutter, vil jeg herfra bringe en Tak til alle dem, der gennem Aarene paa forskellig Maade har været med i Arbejdet for Oprettelsen af et Universitet i Jylland. Jeg vil dog særlig takke Under-

visningsministeren, som altid har udvist stor Velvillie for Sagen. Jeg skal ellers ikke nævne Navne, det vilde føre for vidt. Mange af de Mænd, der har været med, har jeg allerede nævnt i min Tale. Lige siden vi straks efter Krigens Ophør rejste Spørgsmaalet, i 1919, har vi ovre i Jylland holdt dette Spørgsmaal klar af Partipolitik. Folk af alle politiske Partier, af alle Samfundslag, har arbejdet sammen for at naa et Resultat. Fra Ministeriets Side er det heller ikke gjort til en politisk Sag, og jeg haaber, at man her i Rigsdagen vil tage paa dette Lovforslag som et politisk neutralt Forslag.

Med disse Ord skal jeg anbefale dette høje Ting at tage mod Forslaget med Velvillie og at medvirke til, at der kan komme et Resultat ud af Forhandlingerne om denne Sag i Vinter.

N. Neergaard: Naar jeg tager Ordet paa mit Partis Vegne i denne Sag, vil jeg begynde med at sige, at det er en Sag, om hvilken der hersker højst forskellige Meninger indenfor mit Parti, og at der indenfor det er mange Modstandere af Sagen. For mig er det naturligt at tage Ordet her; jeg var med til at gøre det første organiserede Fremstød i Sagen, et Fremstød, der ganske vist ikke førte til noget Resultat, men som dog affødte de følgende. Der dannede sig i 1897 en privat Komité i Aarhus, hvori gamle Geert Winther og jeg var Medlemmer som Politikere, og desuden var der de to største Forretningsmænd i Aarhus den Gang, Hans Broge og Konsul Wulff, som begge var villige til at bringe betydelige økonomiske Ofre for at fremme Sagen, og endvidere Biskop Clausen, som den Gang var Biskop i Aarhus. Naar jeg allerede da gik ind for denne Sag og bestandig siden har været en Ven af den, er det hovedsagelig, fordi jeg altid har været en Uven af den alt for stærke Centralisation, der finder Sted her i Landet, særlig med Hensyn til den højeste Undervisning paa forskellige Omraader. Jeg havde i sin Tid ønsket — og det havde flere paa Rigsdagen —, at man havde kunnet faa Landbohøjskolen ud i Provinsen, og senere, at man kunde faa Polyteknisk Lærestalt ud. Det var nu af mange Grunde umuligt at gennemføre, men vigtigere er det ogsaa at faa samlet Universitetsundervisning frem et Sted ude i Landet, som kan blive Centrum for videnskabelig Udvikling og for Videnskabens Samarbejde med det praktiske Liv derude. Afdøde A. D. Jørgensen skrev en tankevækkende